

Astrid Figved
Urtegata 43
0187 Oslo

Saksbehandler, innvalgstelefon
Hanne Thoen, 33371184

Tillatelse - klage - Fjerning av misteltein - Rasmussens gate 4 - 125/69

Omgjøring av vedtak. Søknad om å fjerne levende misteltein fra epletre innvilges.

Vi viser til første henvendelse datert 11.05.2019, tilleggsinformasjon mottatt den 12.08.2019, og klage på vedtak mottatt den 10.09.2019.

Søknaden

Astrid Figved og Tom Reksjø søkte 11.05.2019 om å fjerne levende misteltein fra et epletre i en privat hage på eiendommen med adresse Rasmussens gate 4, gnr/bnr 125/69 i Horten kommune. Mistelteinen var ønsket fjernet fordi den gjør skade på epletreet. Søknaden var vedlagt bilder av epletreet og mistelteinen. Søknaden ble vedtatt avslått av Fylkesmannen i Vestfold og Telemark da vilkårene for å gjøre unntak fra fredningsbestemmelsene ikke var tilstede. Søkerne klagde på vedtaket den 10.09.2019 og la ved nye opplysninger angående treets tilstand gjennom en vurdering fra arborist. De nye opplysningene ga grunnlag for en ny vurdering av søknaden.

Merknad:

I forbindelse med søknaden ble det oppdaget at treet som det ble søkt om står i en del av hagen som tilhører naboeiendommen, gnr/bnr. 125/367. Søkerne opplyser om at denne delen var originalt tenkt å være en forlengelse av Langgata, men at det aldri ble opparbeidet vei der og at denne delen alltid hadde vært innlemmet i hagen. Søkerne skriver at de fikk anledning til å kjøpe eiendommen i 1980, og trodde da at de kjøpte hele tomten. Grunneierne på naboeiendommen (Grunneiendom Lindheim) er Rolf Ellingsen, Britt Tove Johnson, Jørn Mikkelsen og Knut Grøtaas Mikkelsen og disse mottar en kopi av dette vedtaket.

Lovgrunnlag

Misteltein er en fredet art etter forskrift om fredning av misteltein fra 1976.

Fredningen innebærer også at det ikke er tillatt å ødelegge eller felle trær med misteltein. Av forskriften fremgår det ellers at departementet kan gjøre unntak fra fredningsbestemmelsene for

vitenskapelige undersøkelser, for arbeider eller tiltak av vesentlig samfunnsmessig betydning, eller når formålet med fredningen krever det. Forvaltningen av forskriften er delegert til Fylkesmannen.

I Fylkesmannens vurdering skal prinsippene i naturmangfoldlovens (nml.) §§ 8 til 12 legges til grunn sammen med forvaltningsmålet for arter i § 5 og vektlegging av andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. Prinsippene i §§ 8 til 12 innebærer at beslutninger skal bygge på et godt kunnskapsgrunnlag, at føre-var prinsippet legges til grunn ved kunnskapsmangel, at den samlede belastningen på økosystemet vurderes, at tiltakshaver må bære kostnadene ved miljøforringelse samt at teknikker og driftsmetoder er miljøforsvarlige.

Fylkesmannens vurdering

Naturmangfoldloven (nml.) § 5 slår fast at forvaltningsmålet for arter er at de og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Det følger av § 8 at beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er rimelig skal bygge på vitenskapelig kunnskap om blant annet arters bestandssituasjon. Ifølge Artsdatabanken har arten misteltein en begrenset utbredelse rundt midtre deler av Oslofjorden, der den er ganske vanlig og i ekspansjon. Eiendommen det søkes for ligger innenfor dette kjerneområdet. Arten regnes som livskraftig i Norge, dvs. at den ikke er kategorisert som truet. Misteltein kan leve på flere arter av løvtrær og busker. Hos oss finnes de største forekomstene på lind, lønn og epletrær.

Kravet til kunnskapsgrunnlaget i nml. § 8 vurderes å være oppfylt. Føre-var-prinsippet i § 9 kommer dermed ikke til anvendelse i saken.

I vår saksbehandling må vi først vurdere om vilkårene for å gjøre unntak fra fredningsbestemmelsene er oppfylt. Sikkerhet for personer og eiendom regnes i denne sammenheng som av vesentlig samfunnsmessig betydning, og muligheten til å gjøre unntak fra fredningsbestemmelsene er dermed til stede, jf. kapittel III i forskrift om fredning av misteltein.

Nye opplysninger i saken har kommet gjennom en befaring av sertifisert arborist Jan Kjetil Howden. Hans vurdering er at treet er dødt i mesteparten av kronen og ikke har mulighet til å regenerere seg. Det har et seksjonskryss som vil spjære ved stor vindpåkjenning, en råtelomme ved basis av stammen og sopppegemer i stamme og seksjoner som indikerer at råten er i ferd med å bre seg oppover i stammen. Dette kan resultere i trevelt og utgjør en sikkerhetsrisiko for personer og eiendom. En liten gren er forholdsvis vital og prøver å holde liv i treet, men denne vil også dø etter hvert. Mistelteinen er død i en seksjon og har begynt å tørke ut i den andre. Nederst på stammen er det frisk misteltein i en stammesprekk.

I søknaden står det at de ønsker å fjerne misteltein fordi den gjør skade på treet. Arboristen sier derimot at å bare fjerne mistelteinen vil ikke bedre treet helse, og hans anbefaling er å felle treet ned til den friske greinen eller å felle treet i sin helhet.

Misteltein er fredet, og den samlede belastningen arten utsettes for er av relativt beskjedent omfang, jf. nml. § 10. Fylkesmannen gir årlig tillatelser til å beskjære eller felle et lite antall trær med misteltein. Søknadene som imøtekommes er i hovedsak begrunnet med risiko for skade på person eller eiendom, eller annen vesentlig ulempe. Arten er vurdert som livskraftig, og omfanget av tillatelser vurderes til å være uten nevneverdig betydning for mistelteinbestanden i Vestfold.

Prinsippet om samlet belastning i § 10 innebærer at også presedensvirkningen av vedtak skal vurderes, slik at det ikke åpnes for en praksis der en serie av enkelttillatelser kan føre til uheldige sumvirkninger for naturmangfoldet. Denne saken dreier seg om felling av et tre som tydelig utgjør

en sikkerhetsrisiko, og en avgjørelse med vekt på sikkerhetshensyn vil etter vår vurdering ikke skape uheldig presedens. Nml. §§ 11 og 12 kommer ikke til anvendelse i denne saken, da den innebærer å fjerne misteltein.

Det følger av nml. § 14 at tiltak skal veies mot andre viktige samfunnsinteresser. Fylkesmannen legger i denne sammenheng vekt på sikkerheten for personer og eiendom.

På grunnlag av de nye opplysningene i saken har vi kommet til at det bør gis unntak fra fredningsbestemmelsen, og vi tillater beskjæring eller felling av epletreet i Rasmussens gate 4 gnr/bnr 125/69. Tidligere vedtak om avslag på søknad faller derfor bort.

Fylkesmannens vedtak

Med hjemmel i forskrift om fredning av misteltein, og med henvisning til naturmangfoldlovens bestemmelser og merknadene ovenfor, tillates beskjæring eller felling av epletreet på eiendommen med adresse Rasmussens gate 4, gnr/bnr 125/69 i Horten kommune.

Tillatelsen gis på disse vilkår:

1. Den eller de som utfører arbeidet skal være kjent med innholdet i tillatelsen. Når arbeidet utføres, skal tillatelsen være tilgjengelig på stedet og kunne fremvises på forespørsel.
2. Eventuelt salg av mistelteinplanter kan bare skje til humanitære eller allmenntilgittige formål.
3. Tillatelsen gjelder i to år fra dags dato.

Med hilsen

Arne Christian Geving (e.f.)
fagsjef

Hanne Thoen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Horten kommune	Postboks 10	3191	Horten
Bernhard Tom Reksjø	Urtegata 43	0187	Oslo
Rolf Ellingsen	Øvre Storgate 108	3018	Horten
Knut Grøttaas Mikkelsen	Falkenstensveien 12 B	3189	Horten
Britt Tove Johnson	Strandparken 48	3187	Horten
Jørn Mikkelsen	Kjerringdalen 28	7353	Børsa